

Можна стверджувати, що рівень прибутків найприбутковіших банків є значно нижчим за рівень збитковості найзбитковіших банків.

Таким чином, досліджено рівень фінансової безпеки вітчизняних банків, встановлено відносну стабілізацію продовж 2016 р., але збереження негативних тенденцій функціонування, що зумовлює необхідність сприяння НБУ України комерційним банкам, а також стабілізації ситуації з девальвацією національної валюти, що дозволить повернути довіру населення до банківської системи.

Список використаних джерел:

1. *Количество банков в Украине* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/bank/stat/count.php>.
2. *Звіт про фінансову стабільність*. – К.: Національний банк України, 2016. – 66 с.
3. *Рейтинг самых надежных банков Украины в 2017 году* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forinsurer.com/rating-banks>.

Кравцова Н.О., студентка,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Дудченко Н.В., к.е.н., доцент
Черкаський державний технологічний університет

БАНКІВСЬКА БЕЗПЕКА: СУТЬ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

При відкритті банків, філіалів, інших фінансових структур потрібно перш за все організувати службу безпеки, котра буде відповідати за збереження коштів, цінних паперів тощо. У зв'язку з тим, що держава самотійно сьогодні не може забезпечити безпеку банківських структур, роль служб безпеки банків зростає. У фінансовому середовищі досить часто користуються таким твердженням, що «Банк треба починати створювати з організації служби безпеки, тому що, не забезпечивши збереження довірених йому коштів і цінностей, банк не може вважатися банком».

Більше 30 % фінансових структур у даний час ведуть діяльність на грані ризику. Найбільші втрати банки несуть від неповернення кредитів, найчастіше отриманих шляхом обману або підкупу банківських службовців, розкрадання коштів з використанням підроблених документів, організації каналів для «відмивання» брудних грошей, поборів з боку кримінальних структур. Також велика кількість замахів на життя керівників та працівників банків [1].

Безпека банку – стан стійкої життєдіяльності, за якого забезпечується реалізація основних інтересів і пріоритетних цілей банку, захист від зовнішніх і внутрішніх дестабілізуючих факторів незалежно від умов функціонування. Основна мета безпеки банку – виключити можливість нанесення йому збитків або упущення вигоди та забезпечити ефективну його діяльність і якісну реалізацію всіх операцій та угод. Головним критерієм ефективності та якості безпеки банку є стабільність його фінансового й економічного розвитку відповідно до планів і завдань незалежно від зміни ситуації.

Мета безпеки досягається через виконання відповідних завдань. До них належать: захист законних інтересів банку та його співробітників; профілактика та попередження правопорушень і злочинних посягань на власність і персонал

банку; своєчасне виявлення реальних і потенційних загроз банку, вжиття заходів щодо їх нейтралізації; виявлення внутрішніх і зовнішніх причин і умов, які можуть сприяти заподіяння банку, його працівникам, клієнтам і акціонерам матеріальної, моральної та іншої шкоди, перешкоджати їх нормальній діяльності; оперативне реагування елементів структури банку на загрози, що виникають, та негативні тенденції розвитку зовнішньої і внутрішньої обстановки; виявлення та формування причин і умов, сприятливих для реалізації банком своїх основних інтересів; виховання та навчання персоналу банку з питань безпеки; послаблення шкідливих наслідків від акцій конкурентів або злочинців з підриву безпеки банку; збереження й ефективне використання фінансових, матеріальних та інформаційних ресурсів банку [2].

Організація забезпечення безпеки банку здійснюється на основі принципу централізованого управління стратегічними напрямками даної діяльності на рівні керівництва банку. Крім того, основними принципами банківської безпеки є:

- законність: заходи, що виконуються в межах, необхідних для забезпечення безпеки банку, ґрунтуються на чинних законах України, постановах Кабінету Міністрів, Указах Президента України, нормативних актах Національного банку, вимогах документів місцевих органів влади та статуту банку;
- самостійність і відповідальність: підрозділи безпеки банку повинні мати у своєму розпорядженні всі необхідні засоби для ефективного вирішення поставлених перед ними завдань, повноваження осіб і підрозділів банківської безпеки суворо регламентуються нормативними актами банків;
- економічна доцільність: заходи безпеки не повинні призводити до погіршення умов діяльності та стану банку, перешкоджати реалізації його інтересів; витрати на проведення заходів безпеки мають бути адекватними ефективності останніх;
- компетентність: виконання заходів безпеки повинно здійснюватися грамотно, на високому професійному рівні, ґрунтуватися на об'єктивних даних, не обмежувати права і не ображати гідності громадян;
- цілеспрямованість: заходи безпеки здійснюються у суворій відповідності до завдань, які вирішує банк згідно із затвердженою його керівництвом комплексною програмою безпеки;
- координація і взаємодія: служба безпеки банку координує зусилля всіх його установ і підрозділів щодо виконання заходів безпеки; з цією метою встановлює необхідні зв'язки з підрозділами банку і зовнішніми організаціями;
- конфіденційність: заходи безпеки проводяться на конфіденційній основі без їх розголошення; про результати виконання заходів безпеки інформується керівництво банку і за його рішенням інші особи, робота яких пов'язана з необхідністю володіння відповідною інформацією [3].

Надійність та ефективність безпеки визначаються через реалізацію відповідних вимог:

- безперервність безпеки;

- плановість безпеки;
- конкретність безпеки;
- активність безпеки;
- універсальність безпеки;
- комплексність безпеки.

Отже, основними напрямками взаємодії МВС і банків по забезпеченню банківської безпеки є:

- захист комерційних банків від проникнення організованих злочинних груп у їхнє середовище;
- захист банківських установ і їхніх співробітників від злочинних зазіхань;
- розробка і впровадження спеціальних технологій, що забезпечують технічну стійкість і захист банківських об'єктів, засобів зв'язку;
- надання допомоги в навчанні, перепідготовці, підвищенні кваліфікації кадрів для служб безпеки банків;
- розробка спільних пропозицій по удосконалюванню правової основи забезпечення банківської безпеки [2].

Список використаних джерел:

1. Банківське право: Програма для студ. спец. 7.060101 «Правознавство», 6.050105 «Банківська справа» та інших неюридичних спец. / Укоопспілка; Львівська комерційна академія / Г.М. Голуб (уклад.). — Л. : Видавництво Львівської комерційної академії, 2002. — 28 с.
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парламентське вид-во, 1998. — 24 с.
3. Безклубий Ігор Анатолійович. Банківські правочини: цивільно-правові проблеми / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К. : ВПЦ «Київський університет», 2005. — 378 с.

Орлик О.В., к.е.н., доцент,

Одеський національний економічний університет, м. Одеса

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗАГРОЗИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Управління фінансово-економічною безпекою підприємства забезпечується цілеспрямованим впливом на загрози, здатні вплинути на його фінансово-господарську діяльність і ринкові перспективи бізнесу. Умовою якісного управління фінансово-економічною безпекою є визначення таких загроз, а результатом — їх нейтралізація і мінімізація негативних наслідків їх впливу.

Проведені дослідження дозволяють констатувати, що загроза втрати фінансово-економічної безпеки: має об'єктивний характер, який проявляється незалежно від того, враховується вона суб'єктами забезпечення фінансової безпеки чи ні; найбільшою мірою притаманна для діяльності підприємств в умовах ринкової економіки; супроводжує реалізацію майже всіх видів фінансових операцій і напрямів фінансової діяльності підприємства; є результатом виникнення суперечностей між фінансовими інтересами підприємства та зовнішнього фінансового середовища та між суб'єктами